

Брюксел, 21.12.2016 г.
COM(2016) 826 final

2016/0414 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за борба по наказателноправен ред с изпирането на пари

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Извършените неотдавна терористични нападения в Европейския съюз и извън границите му подчертават необходимостта ЕС да работи по линия на всички политики с цел предотвратяване и борба с тероризма. Терористичните организации и организираната престъпност се нуждаят от финансиране, за да поддържат своите престъпни мрежи, да набират нови членове и да извършват терористични актове. Прекъсването на източниците им на финансиране, създаването на по-големи пречки пред терористите да останат незабелязани при използването на тези средства и използването на релевантна информация от финансови сделки могат да имат решаващ принос в борбата с тероризма и организираната престъпност.

Предизвикателството, свързано с финансирането на тероризма, не е ново. Европейският съюз вече разполага с инструменти за борба с него, в това число действащото наказателно законодателство, осъществяването на сътрудничество между правоприлагащите органи и процедури за обмен на съответната информация, както и законодателство за предотвратяване и борба с изпирането на пари, което постоянно се укрепва.

Естеството на финансирането на тероризма обаче търпи развитие с течение на времето и на ЕС са нужни решителни, бързи и всеобхватни действия за модернизиране на действащото законодателство, за да се гарантира цялостното му прилагане от всички съответни участници и за да се отстранят установените пропуски. Европейският съюз се нуждае също така от по-голямо сътрудничество между компетентните органи, в трансграничен план и със съответните агенции на ЕС, за да се подобри разпространението на информация и за да се разкриват лицата, финансиращи тероризма.

Настоящото предложение за директива, обявено в плана за действие на Комисията за засилване на борбата с финансирането на тероризма от 2 февруари 2016 г.¹, има за цел да се противодейства на изпирането на пари със средствата на наказателното право. Предложената директива ще постигне тази цел чрез изпълнение на международните задължения в тази област, сред които Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма от 2005 г., CETS № 198 („Варшавската конвенция“), както и съответните препоръки на Специалната група за финансови действия (FATF).

Съществуващите инструменти на равнището на ЕС (и по-специално Рамково решение 2001/500/ПВР²) са ограничени по обхват и не гарантират изчерпателно инкриминиране на престъпленията по изпиране на пари. Всички държави членки квалифицират изпирането на пари като престъпление, но съществуват значителни разлики в определенията за това в какво се състои изпирането на пари, относно това кои са първоначалните престъпления — т.е. престъпните дейности, чрез които е генерирано имуществото, което е предмет на изпиране, както и относно нивото на санкциите.

¹ COM(2016) 50 final, 2 февруари 2016 г.

² Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г.).

Действащата законодателна рамка не е нито всеобхватна, нито достатъчно съгласувана, за да бъде напълно ефективна. Престъпниците и терористите могат да се възползват от различията в правните уредби и да изберат да извършват финансовите си сделки там, където считат мерките за борба с изпирането на пари за най-слаби.

От още по-голямо значение е, че на оперативното равнище различията в определенията, обхвата на престъпленията по изпиране на пари и санкциите срещу тях засягат трансграничното полицейско и съдебно сътрудничество между националните органи и обмена на информация. Така например разликите в обхвата на първоначалните престъпления затрудняват звената за финансово разузнаване (ЗФР) и правоприлагащите органи в една държава членка при осъществяването на координация с други юрисдикции в ЕС в борбата с трансграничното изпиране на пари (например по отношение на изпирането на пари, свързано с данъчни престъпления). В рамките на консултацията, проведена за изготвяне на настоящото предложение, специалистите, включително агенции като Европол и Евроюст, докладваха, че разликите при инкриминирането на това престъпление в законодателствата на държавите членки създават пречки пред ефективното полицейско сътрудничество и трансгранични разследвания.

Целта на дейностите на престъпниците и престъпните организации е генерирането на печалба. По същество изпирането на пари използва приходите, генерирани чрез множество различни трансгранични незаконни дейности — като трафик на наркотици, трафик на хора, незаконен трафик на оръжия, корупция — за придобиване, преобразуване или прехвърляне на имущество, като същевременно крие истинския характер на неговия произход, за да се използват приходите от тези престъпления в законната икономика. Изпирането на пари дава възможност на престъпните организации да извлекат ползи от незаконните си дейности и да поддържат своите операции. Подсилването на наказателноправните ответни мерки срещу изпирането на пари допринася за борбата с финансовите стимули, които са двигател за престъпността.

Според оценки на ООН в световен мащаб общият размер на облагите от престъпления през 2009 г. е бил около 2,1 трилиона щатски долара, или 3,6 % от световния БВП³. Смята се, че размерът на облагите от престъпна дейност на основните незаконни пазари в Европейския съюз, за които има данни, възлиза на 110 милиарда евро⁴. Размерът на средствата, които в момента се отнемат в ЕС като незаконно придобито имущество, представлява само малка част от вероятния размер на облагите от престъпления⁵.

Лицата и групите, участващи в терористични актове, използват престъпни мрежи или извършват престъпна дейност, за да финансират дейностите си, след което използват схеми за изпиране на пари, за да преобразуват средства, да укрият незаконния характер на средства или да придобият средства с цел финансиране на своите действия. Това прави организираната престъпност много по-привлекателна. Много от терористичните

³ Служба на ООН по наркотиците и престъпността, „Estimating illicit financial flows resulting from drug trafficking and other transnational organised crime“ (Оценка на незаконните финансови потоци, идващи от трафик на наркотици и други видове транснационална организирана престъпност), октомври 2011 г.

⁴ „From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe“ (От незаконни пазари до законни предприятия: портфейл на организираната престъпност в Европа), окончателен доклад на Project OCP – Organised Crime Portfolio, март 2015 г.

⁵ Доклад „Does crime still pay? Criminal asset recovery in the EU. Survey of statistical information 2010-2014“ (Доходоносна ли е все още престъпността? Отнемане на незаконно придобито имущество в ЕС. Изследване на статистическа информация за периода 2010—2014 г.), Европол, юли 2016 г.

клетки, които извършват дейност в Европа, набират средства от незаконни източници, като трафика на наркотици, трафика на предмети на културата или заявления за заеми с невярна информация. Големите терористични организации също така прибягват до престъпна дейност в различни форми с цел финансиране на терористични дейности. Освен това терористите могат да се възползват от престъпните организации за задоволяване на логистични си потребности, като закупуват фалшиви документи или огнестрелни оръжия от тези престъпни групи, които на свой ред могат да изперат приходите от тези сделки. Ето защо подсилването на правната уредба на ЕС ще допринесе за по-ефективната борба с финансирането на тероризма и ще намали заплахата от терористични организации, като издига пречки пред способността им да финансират дейностите си.

С въвеждането на минимални правила за определянето на престъплението по изпиране на пари, прилагането на това определение спрямо терористичните престъпления и други тежки престъпления, както и сближаването на предвижданите за него санкции ще се подсили действащата наказателноправна уредба на ЕС за борба с изпирането на пари в цяла Европа. Предлагащата директива ще подобри съществуващото трансгранично сътрудничество и обмена на информация между компетентните органи и ще спомогне за това да се попречи на престъпниците да се възползват от разликите между националните законодателства. С тези мерки ще се осигурят подсилена правна уредба за борба с изпирането на пари в ЕС, по-добро прилагане и по-силен възпиращ ефект по отношение на терористичната дейност и престъпността. Следователно мерките ще са насочени към по-ефективното противодействие на организираната престъпност и финансирането на тероризма, увеличавайки по този начин вътрешната сигурност на ЕС и безопасността на неговите граждани.

- **Необходимост от прилагане на съответните международни стандарти и изпълнение на съответните международни задължения и от ефективни действия срещу изпирането на пари**

Настоящото предложение има за цел прилагането на международните изисквания, произтичащи от Варшавската конвенция, както и на препоръките на Специалната група за финансови действия относно инкриминирането на изпирането на пари.

В Препоръка 3 на Специалната група за финансови действия (FATF⁶) държавите се призовават да инкриминират изпирането на пари въз основа на Конвенцията на ООН за борба срещу незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества (Виенската конвенция) от 1988 г. и Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност (Конвенцията от Палермо) от 2001 г. В препоръката от държавите се иска да инкриминират изпирането на облаги от всички тежки престъпления, така че да се включи възможно най-широк кръг от първоначални престъпления (дава се списък на категориите първоначални престъпления, като например тероризъм, в това число финансиране на тероризма, трафик на хора и контрабанда на мигранти, незаконен трафик на оръжия, престъпления срещу околната среда, измами, корупция и данъчни престъпления), като същевременно на държавите се дава свобода на преценка относно начините за постигане на тази цел. Съгласно препоръката на държавите се дава

⁶ FATF е най-важният изработващ стандарти международен орган в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Европейската комисия и 15 държави членки са членове на FATF, а останалите 13 са членове на MONEYVAL, регионален орган, подобен на FATF, който провежда действия за самооценка и взаимна оценка на мерките, въведени в държавите — членки на Съвета на Европа, във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

възможност да не прилагат състава на престъплението изпиране на пари към лицето, извършило първоначалното престъпление, и се изисква от тях да осигурят ефективни, пропорционални и възпиращи наказателни санкции за физическите лица, както и наказателна (или гражданска, или административна) отговорност и санкции за юридическите лица. В препоръката се призовава също да се инкриминират спомагателните дейности като участието, сдружаването или конспирацията за извършване, опитът за извършване, помагачеството, подбудителството, улесняването и даването на съвети, освен ако основни принципи на националното законодателство не забраняват това.

Варшавската конвенция е най-всеобхватната международна конвенция относно изпирането на пари (като включва разпоредби, свързани с инкриминирането на изпирането на пари, но също и разпоредби относно замразяването и конфискацията на активи, както и относно международното сътрудничество). Варшавската конвенция изисква от страните по нея да приемат законодателни мерки, с които да се улеснят предотвратяването, разследването и наказателното преследване на изпирането на пари, както и ефективното обезпечаване и конфискация на облагите от и средствата за престъпна дейност. В няколко отношения тази конвенция надхвърля изискванията на препоръката на FATF, като предвижда, че няма значение дали първоначалното престъпление попада под наказателната юрисдикция на държавата, в която е извършено престъплението по изпиране на пари, дава възможност на държавите да прилагат по-ниска степен на намерение и изисква от тях да гарантират, че предходното или едновременното осъждане за първоначалното престъпление и точното установяване на първоначалното престъпление не са предварително условие за осъждане за изпиране на пари.

Варшавската конвенция бе подписана от 26 държави — членки на ЕС, от които само 17 са я ратифицирали до момента. ЕС е подписал конвенцията, но все още не я е ратифицирал. Настоящото предложение за директива ще бъде важна стъпка към ратифицирането на Варшавската конвенция от страна на ЕС.

Цел на настоящето предложение е да бъдат приложени посочените по-горе международни изисквания. В някои области то надхвърля обхвата на тези изисквания: с него се определя минималното равнище на максималния размер на санкциите и се инкриминира изпирането на имущество, придобито от престъпна дейност, от страна на извършителя на първоначалното престъпление, като в този случай обаче изпирането се ограничава до преобразуване или прехвърляне и укриване или прикриване. В допълнение към общите категории престъпления, предвидени в списъка с първоначални престъпления, установен от FATF и Варшавската конвенция, списъкът, предвиден в настоящето предложение, включва и киберпрестъпленията, а по отношение на престъпленията, за които съществува законодателство на равнище ЕС, определящо първоначалните престъпления, са включени препратки към съответните законодателни актове на ЕС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е част от водената в световен план борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма посредством изпълнението на Препоръка № 3 на Специалната група за финансови действия (FATF) — междуправителствения орган, който определя и насърчава прилагането на международни стандарти в тази област, и посредством прилагането на съответните международни конвенции. То е част също така от по-общите усилия на равнище ЕС за борба с изпирането на пари и

финансирането на терористи чрез подсилване на репресивните действия срещу престъпните организации и лицата, които финансират тероризма.

В Европейската програма за сигурност, приета през април 2015 г.⁷, бе отправен призив за допълнителни мерки в областта на финансирането на тероризма и изпирането на пари. Изтъквайки, че „[о]сновната цел на организираната престъпност е печалбата“, Европейската програма за сигурност призова за укрепване на капацитета на правоприлагащите органи за борба с финансирането на организираната престъпност, като бе подчертано също, че „[м]еждународните престъпни мрежи използват законни стопански структури, за да прикрият произхода на приходите си, така че са необходими действия за справяне с проникването на организираната престъпност в законната икономика“. Цел на Европейската програма за сигурност бе също така да се предприемат действия по отношение на връзката между тероризма и организираната престъпност, като беше подчертано, че организираната престъпност захранва тероризма посредством такива канали, като доставката на оръжия, финансирането чрез контрабанда на наркотици и проникването на финансовите пазари.

На 2 февруари 2016 г. Комисията представи план за действие с цел допълнително засилване на борбата с финансирането на тероризма. Едно от ключовите действия в този план бе да се разгледа възможността за евентуалното представяне на директива, с която да се въведат минимални правила относно определението на престъплението по изпиране на пари (прилагането му по отношение на терористични престъпления и други тежки престъпления) и да се постигне сближаване на санкциите. Представената обосновка бе, че терористите често прибегват до облаги от престъпления, за да финансират дейностите си, като в този процес използват схеми за изпиране на пари. Ето защо инкриминирането на изпирането на пари би допринесло за борбата с финансирането на тероризма.

В Резолюцията на Европейския парламент от 25 октомври 2016 г. относно борбата срещу корупцията и действия, произтичащи от резолюцията на специалната комисия по организираната престъпност, корупцията и изпирането на пари (2015/2110(INI))⁸, също така се посочва, че участието в престъпни дейности може да бъде свързано с терористични престъпления, и се призовава законодателството на ЕС в областта на борбата с организираната престъпност и изпирането на пари да бъде подсилено, за да може борбата с тероризма да бъде ефективна.

С настоящото предложение ще се подсилят също въведените мерки за откриване, противодействие и предотвратяване на злоупотребите с финансовата система с цел изпиране на пари и финансиране на тероризма, и по-специално Четвъртата директива за борба с изпирането на пари (4ДБИП)⁹, в която се определят правила, насочени към предотвратяването на злоупотребите с финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и Регламентът за преводите на средства¹⁰. Крайният срок за транспониране на 4ДБИП и за прилагане на Регламент (ЕС) 2015/847 бе изтеглен напред и е определен за 1 януари 2017 г. На 5 юли 2016 г. бяха представени

⁷ COM (2015) 185 final of 28 април 2015 г.

⁸ Резолюция на Европейския парламент от 23 октомври 2013 г. относно организираната престъпност, корупцията и изпирането на пари: препоръки относно действията и инициативите, които следва да бъдат предприети (2013/2107(INI)).

⁹ Директива 2015/849/ЕС за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОВ L 141, 5.6.2015 г.).

¹⁰ Регламент (ЕС) 2015/847 относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ L 141, 5.6.2015 г.).

редица изменения на 4ДБИП¹¹ с цел да се укрепи рамката за превенция на изпирането на пари, по-конкретно чрез предприемането на действия за справяне с нововъзникващите рискове и чрез увеличаването на капацитета на компетентните органи за достъп до и обмен на информация.

Тези правни инструменти спомагат за предотвратяване на изпирането на пари и за улесняване на разследванията по случаи на изпиране на пари. С тях обаче не се разглежда проблемът — предмет на настоящата инициатива, а именно липсата на единно определение за престъплението по изпиране на пари и разликите във вида и равнището на санкциите за това престъпление в Съюза. След като съзаконодателите приемат предложението за директива, Комисията ще прецени дали е необходимо изменение на 4ДБИП, за да се приведе записаното в нея определение за „престъпна дейност“ в съответствие с определението в настоящата директива.

Освен това с настоящото предложение също така се подсилва и допълва наказателноправната уредба по отношение на престъпленията, свързани с терористични групи, по-специално предложението за директива относно борбата с тероризма¹², в която се съдържа подробно определение на престъплението финансиране на тероризма, обхващащо не само терористичните престъпления, но и престъпления като набиране, обучение и пропаганда, свързани с терористична дейност.

Настоящото предложение подсилва и борбата с организираната престъпност, като допълва Директива 2014/42/ЕС¹³, чиято цел е да се създаде общ набор от минимални правила за идентифициране, проследяване и конфискация на облаги от престъпна дейност в ЕС, и Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета¹⁴, с което се инкриминират участието в организирани престъпни групи и рекетът.

Настоящото предложение също така ще допълни различните части от законодателството на ЕС, които изискват държавите членки да инкриминират някои форми на изпиране на пари. С него отчасти ще се замени Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета¹⁵ за държавите членки, обвързани от предложението. Това рамково решение има за цел сближаване на националните правила относно конфискацията и някои форми на изпиране на пари, които държавите членки трябваше да приемат съгласно Конвенцията на Съвета на Европа от 1990 г. относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление.

- **Съгласуваност с другите политики на Съюза**

Предложението за директива е в съответствие с целите на политиката на Съюза, и по-специално:

- Борбата с престъпленията, засягащи финансовите интереси на Съюза. Съгласно Втория протокол, съставен на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, към Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските

¹¹ COM(2016)450 final от 5 юли 2016 г.

¹² COM(2015) 625 final of 2 декември 2015 г.

¹³ Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г.).

¹⁴ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

¹⁵ Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г., стр. 1—2).

общности, от държавите членки се изисква да инкриминират изпирането на облагите от престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, като измамите и корупцията, както е определено в Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности и протоколите към нея. През юли 2012 г.¹⁶ Комисията представи предложение за директива относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред, която следва да замени Конвенцията и протоколите към нея за участващите държави членки. С нея се въвеждат нови състави на престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, като също така се предвижда инкриминирането на изпирането на облагите от тези престъпления. Настоящото предложение не засяга тези наказателноправни норми относно изпирането на пари.

- Борбата с трафика, употребата и предлагането на наркотици, очертана в стратегията на ЕС за борба с наркотиците (2013—2020 г.)¹⁷.
- Борбата с престъпни дейности като трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. В съобщението си от 2016 г. „План за действие на ЕС срещу трафика на екземпляри от дивата флора и фауна“¹⁸ Комисията призова държавите членки да преразгледат националното си законодателство относно изпирането на пари, за да се гарантира, че правонарушенията, свързани с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна, могат да се разглеждат като първоначални престъпления.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 83, параграф 1 от ДФЕС, в който изпирането на пари се набелязва като едно от престъпленията с особено силно изразено трансгранично измерение. С тази разпоредба се дава възможност на Европейския парламент и Съвета да установят необходимите минимални правила относно определянето на изпирането на пари посредством директиви в съответствие с обикновената законодателна процедура.

• Променлива геометрия

Действащото Рамково решение 2001/500/ПВР относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност се прилага спрямо всички държави членки.

В съответствие с Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договорите, Обединеното кралство и Ирландия могат да решат да участват в приемането на настоящото предложение. Те имат тази възможност и след приемането на предложението.

Дания не участва в приемането от Съвета на мерките по дял V от ДФЕС (с изключение на „мерките, определящи третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза

¹⁶ COM(2012) 363 final от 11 юни 2012 г.

¹⁷ Стратегия на ЕС за борба с наркотиците (2013—2020 г.), (ОВ С 402, 29.12.2012 г.).

¹⁸ COM (2016)87 final от 26 февруари 2016 г.

при пресичането на външните граници на държавите членки, или [...] мерките относно установяването на уеднаквен визов модел“) съгласно Протокол № 22 относно позицията на Дания. Следователно съгласно действащите договорености Дания не участва в приемането на настоящото предложение и няма да бъде обвързана от него.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Престъпниците и лицата, които финансират тероризма, могат лесно да местят средствата си през границите с цел да прикрият незаконния им произход. Престъпните организации и терористичните мрежи извършват дейност в различни държави членки. В законната европейска икономика се извършва широкомащабно изпиране на облаги от незаконна дейност. В почти всички държави — членки на ЕС, има доказателства за инвестиции на организираната престъпност¹⁹.

Организираните престъпни групи все повече укриват и реинвестират активи в държави членки, различни от тази, в която е извършено престъплението, от което произхожда въпросното имущество²⁰. Това усложнява много борбата, която компетентните органи водят срещу трансграничната тежка и организирана престъпност в ЕС като цяло, и се отразява върху функционирането на вътрешния пазар, като нарушава конкуренцията със законните стопански единици и подкопава доверието във финансовата система.

Трансграничното измерение на изпирането на пари е реалност, с която се сблъскват публичните органи и специалистите, занимаващи се със случаи на изпиране на пари в ежедневната си работа: звената за финансово разузнаване (ЗФР) в държавите — членки на ЕС, които отговарят за анализа на сделки, за които се подозира, че са свързани с изпиране на пари и финансиране на тероризъм, и за разпространението на резултатите от анализа сред компетентните органи, осъществяват редовно сътрудничество, за да изпълняват своята мисия. За индикация служи броят на исканията за информация и сътрудничество, предавани чрез FIU.net — инструмента за обмен на информация на звената за финансово разузнаване в ЕС: през 2014 г. броят на случаите на обмен на информация е бил 12 076, като през 2015 г. той се е увеличил на 17 149²¹. Дялът на докладите за съмнителни сделки, засягащи други държави — членки на ЕС, варира значително в зависимост от държавата членка. Повечето държави членки не разполагат с точни данни, но много от тях считат, че дялът на докладите за съмнителни сделки с трансгранично измерение е между 30 % и 50 % от докладите за съмнителни сделки, разпространени до компетентните органи²².

Наказателните разследвания за изпиране на пари, засягащи няколко държави — членки на ЕС, се често явление. Данните за една държава членка сочат, че между 10 и 15 % от случаите са с трансгранично измерение. В две други държави членки техният дял се оценява на 20 %, а в няколко държави членки той достига 70 %. Според пет държави членки дялът на разследванията за изпиране на пари с трансграничен елемент е между

¹⁹ „From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe“ (От незаконни пазари до законни предприятия: портфейл на организираната престъпност в Европа), окончателен доклад на Project OCP – Organised Crime Portfolio, март 2015 г.

²⁰ Idem.

²¹ Източник: Европол.

²² Отговори на държавите членки в рамките на процеса на консултации.

38 % и 50 %. Една държава членка е посочила, че около 50 % от първоначалните престъпления са били извършени в чужбина²³.

Трансграничното измерение на изпирането на пари и необходимостта да се противодейства на това явление посредством съдебно сътрудничество между държавите членки се потвърждават от броя на случаите, регистрирани от държавите членки и прокурори за връзка в Евроюст. Евроюст е регистрирал 724 случая на изпиране на пари между 2012 г. и юли 2015 г., като е налице увеличение от 193 случая през 2013 г. на 286 случая на изпиране на пари през 2015 г. Между 1 януари и 30 септември 2016 г. Евроюст е регистрирал 212 случая. От 160-те координационни заседания, организирани от Евроюст в периода януари — април 2015 г., една осма (12,5 %) са били свързани с изпиране на пари, което е два пъти повече от този дял за 2014 г. Изпирането на пари е област от работата на Евроюст, която постоянно расте.

Ако не бъдат предприети действия на равнището на ЕС, е вероятно мащабите на проблема с изпирането на пари да нараснат значително през следващите години. Съдебните и правоприлагащите органи ще продължат да се сблъскват с трудности при по-сложните случаи на изпиране на пари, като на извършители ще се даде възможност евентуално да избират юрисдикции в ЕС, които не обхващат, или обхващат по-малко ефективно и всеобхватно, определени престъпни дейности в рамките на правните си уредби за борба с изпирането на пари. Ако не бъдат прекъснати, дейностите за изпиране на пари в крайна сметка ще имат по-широкомащабна цена за обществото, като доведат до нови престъпни деяния и загуба на данъчни приходи, и биха могли да спомогнат и за поддържане на финансирането на терористични групи.

- **Пропорционалност**

В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в член 5, параграф 4 от ДЕС, предложената нова директива се ограничава до това, което е необходимо и пропорционално с оглед на изпълнението на международните задължения и стандарти, по-специално що се отнася до инкриминирането на изпирането на пари, в съответствие с препоръките на FATF и с Варшавската конвенция. С предвиденото в конвенцията се надхвърля обхватът на препоръката на FATF, като се предвижда, че няма значение дали първоначалното престъпление попада под наказателната юрисдикция на държавата, в която е извършено престъплението по изпиране на пари, и от държавите се изисква да гарантират, че предходното или едновременно осъждане за първоначалното престъпление и точното установяване на първоначалното престъпление не са предварително условие за осъждане за изпиране на пари.

Когато е необходимо, предложението доразвива тези задължения с цел да се подобрят трансграничното сътрудничество и обменът на информация и да се попречи на престъпниците да се възползват от разликите между националните законодателства (например чрез инкриминиране на изпирането от страна на извършителите на първоначалното престъпление — макар и то да се ограничава до преобразуването или прехвърлянето и укриването или прикриването — и чрез налагане на минимални прагове за максималния размер на санкциите). Списъкът на първоначалните престъпления, който се установява в настоящото предложение, също така се основава на категориите първоначални престъпления от препоръките на FATF и от приложението към Варшавската конвенция — с две изключения: настоящото

²³

Idem.

предложение включва сред първоначалните престъпления също киберпрестъпността и незаконното присвояване.

В предложението се определя обхватът на престъпленията по изпиране на пари с цел да се включват всички съответни деяния, като същевременно той се ограничава до необходимото и пропорционалното.

- **Избор на инструмент**

В съответствие с член 83, параграф 1 от ДФЕС установяването на минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкциите в областта на тежката престъпност с трансгранично измерение, в това число изпирането на пари, може да бъде постигнато единствено с директива на Европейския парламент и на Съвета, приета в съответствие с обикновената законодателна процедура.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не са извършвани последващи оценки за действащите разпоредби относно инкриминирането на изпирането на пари (т.е. член 1, буква б) и член 2 от Рамково решение 2001/500/ПВР).

- **Консултации със заинтересованите страни**

Комисията взе предвид резултата от изследване, проведено от външен консултант през 2013 г., в което се прави оценка, наред с другото, на спазването от страна на държавите членки на препоръките на FATF, в това число препоръката относно инкриминирането на изпирането на пари. По-голямата част от отговорилите на онлайн въпросника от 2013 г. са счели, че едно общо за ЕС определение за изпирането на пари ще доведе до резултати в борбата с трансграничните аспекти на изпирането на пари. Изследването също така показва, че е налице обща подкрепа за хармонизацията, що се отнася до диапазона на първоначалните престъпления, и че съществуващите в това отношение разлики осигуряват на престъпниците възможности да изпират пари в юрисдикции, в които се счита, че мерките за борба с изпирането на пари са най-слаби. Това създава практически проблеми за компетентните органи на трансгранично равнище. Изследването също така сочи, че като цяло заинтересованите страни подкрепят приемането на мярка на ЕС, с която да се хармонизира инкриминирането на изпирането от страна извършителите на първоначалното престъпление.

През октомври 2016 г. Комисията се консултира с държавите членки във връзка с действащите на национално равнище разпоредби относно инкриминирането на изпирането на пари, като поиска актуализирана информация въз основа на информационна справка за всяка държава членка. Резултатите от тази консултация бяха разгледани по време на среща с държавите членки през ноември 2016 г., на която се обсъдиха различните подходи към такива аспекти като първоначалните престъпления, изискването за предходно осъждане за първоначалното престъпление или неговото установяване, инкриминирането на изпирането от страна извършителите на първоначалното престъпление и равнището на санкциите.

Комисията се допита и до представители на правни сдружения през ноември 2016 г., за да поиска тяхното мнение относно плана на Комисията за предложение за директива, представен в пътната карта. Като цяло заинтересованите страни подчертаха

необходимостта от хармонизиране на правната уредба на престъпленията и санкциите в областта на изпирането на пари, за да може борбата в ЕС с това явление да се води по цялостен и ефективен начин. Заинтересованите страни посочиха, че има чести случаи, при които разлики в определения възпрепятстват ефективното трансгранично сътрудничество при наказателното преследване на престъпленията по изпиране на пари. Премахването на значителните разлики в съответните определения на престъплението по изпиране на пари ще даде възможност за по-добър трансграничен обмен на информация и по-добро сътрудничество между правоприлагащите органи. С хармонизирането на размера на санкциите, налагани за престъпления по изпиране на пари, също така биха се осигурили по-ефективно прилагане и възпиращ ефект в целия ЕС.

Комисията проведе консултации и с агенциите на ЕС, чиято задача е да оказват подкрепа за полицейското и съдебното сътрудничество между държавите членки.

Бяха взети предвид и други данни, като например актуализирания доклад на Евростат относно изпирането на пари и констатациите на проекта ECOLEF²⁴. Комисията разчита също на други имащи отношение доклади на тези организации, като публикувания неотдавна от MONEYVAL типологичен доклад от 2015 г. относно изпирането на облаги от престъпления²⁵.

• **Оценка на въздействието**

Като се има предвид, че предложението за директива съдържа главно международни задължения и стандарти, то по изключение се представя без оценка на въздействието.

Настоящото предложение обаче се основава на данните, събрани от външните проучвания и оценките, описани в предходната точка, и в рамките на различните консултации със заинтересованите страни.

Бяха разгледани различни подходи въз основа на наличните данни:

- 1) Незакондателни действия на равнище ЕС или на национално равнище, в това число насоки, обмен на най-добри практики, обучение и разработване на таблици на съответствието за първоначалните престъпления;
- 2) Ограничаване на предложението до препоръките на FATF, привеждане на определението на ЕС за изпиране на пари в съответствие с международните стандарти, като същевременно на държавите членки се оставя голяма свобода на преценка в други области;
- 3.1) Предложение за транспониране на разпоредбите на Варшавската конвенция; облекчаване на изискванията по отношение на доказването на първоначалното престъпление в основата на престъплението по изпиране на пари;

²⁴ Unger, B (и др.), Окончателен доклад на проекта ECOLEF (The Economic and Legal Effectiveness of Anti Money Laundering and Combating Terrorist Financing Policy (Икономическа и правна ефективност на политиката за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма)), „The economic and legal effectiveness of Anti-Money Laundering and Combatting Terrorist Financing policy“, февруари 2013 г.

²⁵ Типологичен доклад относно изпирането на облагите от организирана престъпност, MONEYVAL, април 2015 г.

3.2) Предложение за транспониране на разпоредбите на Варшавската конвенция, което обаче в някои отношения надхвърля международните задължения, така че да бъдат включени определение за първоначални престъпления, инкриминиране на изпирането от страна на извършителите на първоначалното престъпление и налагане на минимални и/или максимални прагове за санкциите;

4) Предложение, в което се определят различните условия и елементи на състава на престъплението по изпиране на пари (включително определения за преобразуване/прехвърляне на имущество, укриване, придобиване, притежаване и използване на облагоите от престъпления), като се налага подход „всички престъпления“ и се инкриминира изпирането на пари поради непредпазливост.

Въз основа на събраните данни и извършените по-рано оценки, описани по-горе, Комисията избра подход, съгласно който се предлага минимална хармонизация в съответствие с разпоредбите на Варшавската конвенция, като обхватът на международните задължения се надхвърля само в онези области, в които предприемането на мерки има очевидни ползи от гледна точка на трансграничното сътрудничество, при зачитане на националните традиции и съдебна практика и като се осигурява съвместимост с правото на ЕС, т.е. като се гарантира, че всички престъпления, определени в законодателните актове на ЕС, се определят като престъпления, които се явяват първоначални спрямо изпирането на пари.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

С предложението се цели да се въведат международните задължения и стандарти в правния ред на ЕС и да се актуализира правната уредба, така че да се предприемат адекватни ответни мерки по отношение на изпирането на пари като трансгранично явление. Това ще е от полза на държавите членки при транспонирането и прилагането на съответните разпоредби.

- **Основни права**

Установяването, изпълнението и прилагането на инкриминирането трябва да се осъществяват при пълно зачитане на задълженията, свързани с основните права. Всяко ограничаване на упражняването на основните права и свободи е предмет на условията, определени в член 52, параграф 1 от Хартата на основните права, т.е. подлежи на спазването на принципа на пропорционалност по отношение на легитимната цел действително да отговаря на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора и трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи.

В тази връзка трябва да бъдат взети предвид различни основни права и свободи, залегнали в Хартата на основните права. Правата, които са от особено значение във връзка с предложените мерки, обхващат, без да се ограничават само до тях, включените в дял II на Хартата права на свобода и сигурност (член 6 от Хартата), правото на собственост (член 17 от Хартата), правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47 от Хартата), презумпцията за невиновност и правото на защита (член 48 от Хартата), принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието (член 49 от Хартата) и правото на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление (*ne bis in idem*, член 50 от Хартата).

Всички мерки, приети от Съюза и неговите държави членки във връзка с инкриминирането на изпирането на пари, както е предвидено в настоящата директива, както и определянето на съответните санкции от наказателноправен и друг характер, трябва да бъдат съобразени с принципа на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието и с презумпцията за невиновност и правото на защита и следва да изключват всякаква форма на произвол.

Зачитането на основните права като цяло и принципът на пропорционалност са спазени, като съставът на престъпленията е ограничен до строго необходимото, за да се даде възможност за ефективното наказателно преследване на деяния, които представляват особена заплаха за вътрешната сигурност на ЕС.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение няма непосредствено отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за наблюдение, оценка и докладване**

Изпълнението на Директивата ще бъде следено от Комисията въз основа на представената от държавите членки информация относно мерките, предприети за въвеждането в сила на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с Директивата.

Две години след изтичането на срока за изпълнение на настоящата директива Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Счита се, че не са необходими обяснителни документи във връзка с транспонирането.

- **Подробно разяснение на специалните разпоредби на предложението**

Член 1: Предмет и обхват — с тази разпоредба се определят целта и обхватът на настоящото предложение за директива, с което по-специално се установяват минимални правила по отношение на определянето на престъпленията и на санкциите в областта на престъпленията по изпирането на пари.

Член 2: Определения — тази разпоредба съдържа определения за „собственост“ (вж. член 3 във връзка с престъпленията по изпиране на пари) в съответствие с достиженията на правото на ЕС²⁶ и за „юридически лица“ (вж. член 6 във връзка със задължението за установяване на отговорност на юридическите лица).

Макар да се позволява на държавите членки да продължат да прилагат различни подходи по отношение на престъпленията, които се явяват първоначални спрямо

²⁶

Идентично с член 3, параграф 3 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 85).

изпирането на пари (като изберат между подход „всички престъпления“, списъци на първоначални престъпления и списък на престъпления с минимално наказание), тази разпоредба съдържа определение на понятието „престъпна дейност“, като изброява престъпленията, които се явяват първоначални спрямо изпирането на пари. Диапазонът на изброените в тази разпоредба престъпни дейности, чрез които е генерирано имуществото, предмет на изпиране, е в съответствие с Препоръка № 3 на Специалната група за финансови действия, която изисква, независимо от възприетия подход за описване на първоначалните престъпления, да бъдат включени престъпления от списък с определени категории престъпления. Списъкът в тази разпоредба е в съответствие и с член 9, параграф 4 от Конвенцията на Съвета на Европа от 2005 г. относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма (CETS № 198), който изисква от страните по конвенцията да прилагат престъплението по изпиране на пари към категориите на първоначалните престъпления, посочени в приложението към Конвенцията. Категориите, определени от Специалната група за финансови действия, и категориите, посочени в приложението към Конвенцията, съответстват на диапазона на престъпните дейности, изброени в член 2 от настоящото предложение, с две изключения: в посочения член като първоначално престъпление е включено и киберпрестъплението, както е обяснено по-долу.

Тези категории обаче са само изброени и не се определят от FATF или в Конвенцията от 2005 г., което оставя широко поле за национални различия в диапазона на първоначалните престъпления. В някои държави членки това води до по-скоро ограничен обхват на първоначалните престъпления, включени в националните разпоредби. Освен това не съществува изчерпателно общо разбиране сред държавите членки за престъпните дейности, чрез които се генерира имуществото, което е предмет на изпиране.

В рамките на консултацията с Европол бе установено, че различието в мненията за това кои престъпления могат да доведат до изпиране на пари затруднява предотвратяването на финансови сделки, свързани с изпиране на пари, както и съдебното преследване на трансграничното изпиране на пари с цел да се установи дали е извършено изпиране на пари. По същия начин, като част от процеса на консултации, Евроюст посочи трудностите, които държавите членки срещат във връзка с разследването и наказателното преследване на трансгранични случаи на изпиране на пари, поради акцесорния характер на този вид престъпления. Други заинтересовани страни посочиха също, че разликите по отношение на първоначалните престъпления водят до пречки при трансграничното сътрудничество. Тъй като държавите членки, когато бъде поискано от тях да сътрудничат при разследвания или наказателни преследвания за изпиране на пари, често изискват съответното първоначално престъпление да се счита за първоначално престъпление и в тяхната юрисдикция, ако би било извършено в тяхната държава членка, сътрудничеството не винаги е възможно и престъпниците успешно извършват изпиране на облаги от престъпления.

Когато в достиженията на правото на ЕС има действащи законодателни разпоредби, които определят едно от първоначалните престъпления, в настоящото предложение се включва позоваване на съответния законодателен акт на ЕС, за да се гарантира, че всички престъпления, както са определени в посочения законодателен акт на ЕС, се квалифицират като първоначални престъпления за изпирането на пари. Това ще допринесе за намаляване на съществуващите различия и за насърчаване на по-широко общо разбиране.

Освен това е необходимо да се обърне внимание на нарастващата заплаха от киберпрестъпността и атаките срещу информационните системи, по-специално атаките, свързани с организираната престъпност. Компютърните престъпления са единствената област на престъпност, посочена в член 83 от ДФЕС, която не е включена в категориите престъпления, определени от Специалната група за финансови действия и от Варшавската конвенция. При липсата на надеждни данни и научни изследвания е трудно да се даде количествено изражение на финансовото въздействие на киберпрестъпността и на размера на свързаните с нея облаги, но някои случаи показват, че облагите от киберпрестъпността се изпират чрез усъвършенствани схеми, включващи както традиционни, така и нови методи на плащане²⁷. За да бъде сложен край на финансовия стимул, който е двигател на много дейности на киберпрестъпността, тази разпоредба квалифицира киберпрестъплението, включително всяко едно от престъпленията по Директива 2013/40/ЕС²⁸, като първоначално престъпление за изпиране на пари.

Член 3: Престъпления по изпиране на пари — тази разпоредба определя кои престъпления следва да се считат за престъпления по изпиране на пари в държавите членки.

С тази разпоредба се прилага член 9, параграф 1 от Варшавската конвенция, като се определят съществени елементи на това какво представлява изпирането на пари, т.е. преобразуването или прехвърлянето на имущество, придобито от престъпна дейност, за целите на укриване или прикриване на незаконния му произход (параграф 1, буква а), и укриването или прикриването на вида, източника, местоположението, разположението, движението, правата по отношение на или собствеността върху имуществото (параграф 1, буква б).

Освен това, тази разпоредба надхвърля препоръката на FATF и Варшавската конвенция, като придава задължителен характер на инкриминирането на придобиването, притежаването или използването на имущество, придобито от престъпна дейност, което съгласно Варшавската конвенция зависи от конституционните принципи и основните концепции на правната система на всяка държава. Самото притежаване на облаги от престъпления не се счита за изпиране на пари в повечето държави членки²⁹. Настоящото предложение зачита различните правни традиции на държавите членки, като дава възможност за изключване на изпирането от страна на извършителите на първоначалното престъпление за този вид изпиране на пари (вж. по-долу разяснението относно член 3, параграф 3).

В съответствие с Варшавската конвенция трите вида изпиране на пари (преобразуване или прехвърляне, укриване или прикриване, и придобиване, притежаване или използване) следва да се инкриминират, когато са извършени умишлено. Не се въвежда елемент на непредпазливост. Член 9, параграф 3 от Варшавската конвенция предоставя

²⁷ Доклад от проучване на MONEYVAL „Паричните потоци от престъпна дейност в интернет: методи, тенденции и противодействие на множество заинтересовани страни“ (Criminal money flows on the Internet: methods, trends and multi-stakeholder counteraction), март 2012 г.

²⁸ Директива 2013/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. относно атаките срещу информационните системи и за замяна на Рамково решение 2005/222/ПВР на Съвета (ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 8).

²⁹ Unger, B (и др.), Окончателен доклад на проекта ECOLEF (The Economic and Legal Effectiveness of Anti Money Laundering and Combating Terrorist Financing Policy (Икономическа и правна ефективност на политиката за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма), „The economic and legal effectiveness of Anti-Money Laundering and Combatting Terrorist Financing policy“, февруари 2013 г., стр. 16.

на страните право на преценка да инкриминират случаите, при които извършителят „а) е подозирал, че имуществото е облага; и б) би трябвало да предполага, че имуществото е облага.“ По отношение на изпирането на пари поради непредпазливост държавите членки прилагат различни подходи, които отразяват различията в националните правни традиции по отношение на субективния елемент за определянето на даден акт като престъпление, но тези различия не са отбелязани като съществен проблем пред трансграничното сътрудничество. Тъй като настоящата директива определя само минимални правила, няма пречки държавите членки да инкриминират изпирането на пари поради непредпазливост.

Освен това параграф 2 от тази разпоредба предвижда, че за да бъдат наказуеми престъпленията по изпиране на пари, описани по-горе, няма значение дали е налице предходно или едновременно осъждане за стоящата в тяхната основата престъпна дейност или дали може да се установят с точност самоличността на извършителя на престъпната дейност, чрез която е генерирано имуществото, или други обстоятелства, свързани с тази престъпна дейност. По този начин, с тази разпоредба се прилага член 9, параграфи 5 и 6 от Варшавската конвенция, като се гарантира, че изпирането на пари е инкриминирано дори когато няма предходно или едновременно осъждане за първоначалното престъпление и без непременно да е точно установено престъплението, от което произхожда въпросното имущество.

Евроюст и други заинтересовани страни посочиха, че изискването за точно установяване на първоначалните престъпления е важна пречка, която може значително да затрудни трансграничната борба с изпирането на пари. Според Европол от повечето правоприлагащи органи се изисква да укажат първоначалното престъпление. Правоприлагащите органи докладваха, че установяването на връзка между подозрителни средства и конкретно първоначално престъпление е най-значимият проблем при разследването на изпиране на пари: в случай, в който участваха множество юрисдикции и в който Европол оказваше съдействие, държавата, в която бе извършено първоначалното престъпление, не отговори на исканията за правна взаимопомощ. Всички държави, участвали в този случай, подчертаха, че установяването на връзка на средствата с конкретно първоначално престъпление е било основната пречка

Дори в държавите членки, където за осъждане за изпиране на пари е достатъчно да се докаже, че парите не може да са били придобити от законен източник, за постигането на осъждане или конфискация по принцип се изискват показатели за престъпност. Поради това подходът, възприет в тази разпоредба, е в съответствие с изискването на Варшавската конвенция, както и с националните практики.

Освен това съгласно Варшавската конвенция наказателното преследване на изпирането на пари не би следвало да среща проблем, дори ако престъпната дейност, чрез която са генерирани средствата, е извършена в друга държава. С параграф 2, буква в) от настоящото предложение се установява, че няма значение дали престъпната дейност, чрез която е генерирано имуществото, е извършена на територията на друга държава членка или на територията на трета държава, като същевременно на държавите членки се предоставя право на преценка да прилагат двойния критерий за престъпност, т.е. първоначалното престъпление да е определено за престъпление в държавата, където е извършено, както и в държавата членка, водеща наказателното преследване на престъплението по изпиране на пари, ако първоначалното престъпление е било извършено в тази държава членка.

Накрая, тази разпоредба изисква държавите членки да инкриминират изпирането от страна на извършителите на първоначалното престъпление. Според Евроюст фактът, че изпирането от страна на извършителите на първоначалното престъпление не е инкриминирано във всички юрисдикции, може да доведе до трудности за някои държави членки да установят престъпление, подлежащо на наказателно преследване, и да разследват и проследяват потоците „мръсни пари“. С параграф 3 от този член се изяснява, че задължението за инкриминиране на изпирането от страна на извършителите на първоначалното престъпление обхваща само преобразуването или прехвърлянето и укриването или прикриването и не се прилага към самото притежаване или използване. При този подход се отчита, че наказателното преследване на лице за самото „лично ползване“ на облагите от извършено от него престъпление, за което то вече има постановена присъда, в някои държави членки се смята за противоречащо на принципа *ne bis in idem*, т.е. дадено лице не може да бъде осъждано два пъти за едно и също престъпно деяние³⁰. От друга страна, когато дейността по изпиране на пари включва преобразуване или прехвърляне, както и укриване и прикриване чрез финансовата система, тези дейности определено представляват допълнителен престъпен акт, разграничим от първоначалното престъпление, който освен това причинява допълнителни вреди или вреди от друг вид в сравнение с вече причинените от първоначалното престъпление. Този подход е в съответствие със съдебната практика на държавите членки³¹.

Член 4: Подбудителство, помагачество и опит за извършване на престъпление — тази разпоредба се прилага спрямо посочените по-горе престъпления, като с нея се изисква държавите членки да инкриминират различните форми на помагачество, подбудителство и опит за извършване на много от посочените престъпления.

Помагачеството на престъпление по изпиране на пари може да включва голямо разнообразие от дейности, които се простират от улесняването или осигуряването на консултации до предоставянето на подкрепящи услуги за извършването на тези действия.

Тази разпоредба гарантира привеждане в съответствие с определенията в международните стандарти, посочени по-горе.

Освен това, за да се гарантира ефективен възпиращ ефект, е необходимо да се инкриминира подбудителството, като се направи наказуемо склоняването на друго лице да извърши престъпленията, посочени по-горе.

Член 5: Наказания за физически лица — тази разпоредба се прилага за всички престъпления и съдържа изискването държавите членки да налагат ефективни, съразмерни и възпиращи наказателноправни наказания.

Освен това разпоредбата определя минималното равнище на максималната санкция. С Рамково решение 2001/500/ПВР вече е определен минимален праг за максимално наказание от четири години за някои видове изпиране на пари. В настоящото предложение се определя също така минимален праг на максималния срок на наказанието — четири години лишаване от свобода, поне за тежките случаи. При определянето на минимален праг са взети предвид и съществуващите правила в държавите членки.

³⁰ Доклади за взаимна оценка на FATF и MONEYVAL и резултати от процеса на консултиране с държавите членки.

³¹ Пак там.

Определянето на минимален размер на максималното наказание на равнището на ЕС ще улесни международното полицейско и съдебно сътрудничество и ще засили възпиращия ефект. Различните анализи показаха ниското равнище на санкциите/глобите и ниския дял на случаите, при които е налице наказателно преследване³². Независимо от факта, че за това може да има няколко причини, включително ограничен достъп, капацитет или ресурси на компетентните органи за получаване и анализиране на съответната информация в особено сложни случаи, трябва да се счита, че тясното определение на престъплението по изпиране на пари, ниското равнище на санкциите и трудностите при представяне на доказателства допринасят за този проблем. Наред с пропуските в правоприлагането, тази ситуация създава риск извършителите да търсят най-благоприятната правна система, т.е. престъпниците извършват финансови сделки там, където смятат мерките за борба с изпирането на пари за най-слаби.

Член 6: Утежняващи обстоятелства — тази разпоредба се прилага за престъпленията по изпиране на пари, определени в член 3, за да се гарантира, че когато престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета³³ или когато извършителят злоупотребява със служебното си положение, за да предостави възможност за изпиране на пари, това се счита за утежняващо обстоятелство.

Член 7: Отговорност на юридическите лица — тази разпоредба се прилага за всички посочени по-горе престъпления, като с нея от държавите членки се изисква да установяват отговорността на юридическите лица, като същевременно отговорността на юридическите лица не може да изключва търсенето на отговорност от физическите лица. Разпоредбата е в съответствие с член 10 от Варшавската конвенция.

Тази разпоредба следва стандартна формулировка, която може да бъде намерена в други правни инструменти на ЕС и задължава държавите членки да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подвеждани под отговорност за престъпленията, посочени в членове 1—4, извършени в тяхна полза от всяко лице с ръководна позиция в юридическото лице. Не се изисква тази отговорност да бъде единствено наказателна.

Член 8: Санкции за юридическите лица — тази разпоредба се прилага за санкциите за юридически лица. Тя следва стандартна формулировка, която може да бъде намерена в други правни инструменти на ЕС.

Член 9: Компетентност — тази разпоредба, която се прилага за всички посочени по-горе престъпления, изисква да са налице основания за компетентност на съдебните органи, които им позволяват да започват разследвания, да провеждат наказателни преследвания и да предават на съд извършителите на престъпленията, определени в настоящата директива.

Член 10: Инструменти за разследване — тази разпоредба има за цел да гарантира, че инструментите за разследване, предвидени в националното законодателство във връзка с организираната престъпност или с други тежки престъпления, могат да се използват също и в случаите на изпиране на пари.

³² Доклади за взаимна оценка на FATF и MONEYVAL.

³³ Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

Член 11: Замяна на някои разпоредби на Рамково решение 2001/500/ПВР — с тази разпоредба се заменят действащите разпоредби в областта на инкриминирането на изпирането на пари, съдържащи се в член 1, буква б) и член 2 от Рамково решение 2001/500/ПВР по отношение на държавите членки, адресати на настоящата директива.

Разпоредбите, свързани с конфискация, включени в член 1, буква а) и членове 3 и 4 от Рамково решение № 2001/500/ПВР бяха заменени с Директива 2014/42/ЕС.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за борба по наказателноправен ред с изпирането на пари**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Изпирането на пари и свързаните с него финансиране на тероризма и организирана престъпност продължават да бъдат значителни проблеми на равнището на Съюза, което се отразява неблагоприятно на целостта, стабилността и репутацията на финансовия сектор и застрашава вътрешната сигурност и вътрешния пазар на Съюза. За преодоляване на тези проблеми и за укрепване на прилагането на Директива 2015/849/ЕС¹ целта на настоящата директива е да се бори по наказателноправен ред с изпирането на пари, като предоставя възможност за по-добро трансгранично сътрудничество между компетентните органи.
- (2) Мерките, предприети единствено на национално равнище или дори на равнището на Съюза, без да се вземат предвид международната координация и сътрудничество, биха имали много ограничено въздействие. Ето защо мерките за борба с изпирането на пари, приети от Съюза, следва да бъдат съвместими с останалите действия, предприети в рамките на международни форуми, и поне също толкова строги.
- (3) При определяне на действията на Съюза следва да продължи да се обръща специално внимание на препоръките на Специалната група за финансови действия (FATF) и на инструментите на други международни органи, действащи в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Съответните правни актове на Съюза следва по целесъобразност да бъдат допълнително съгласувани с Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на терористични дейности и разпространението на оръжия за масово унищожение, приети от FATF през февруари 2012 г. („ревизираните препоръки на FATF“). Като страна, подписала Конвенцията на

¹ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма (CETS № 198), Съюзът следва да транспонира изискванията на тази конвенция в своя правен ред.

- (4) С Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета² се определят изискванията относно инкриминирането на изпирането на пари. Това рамково решение обаче не е достатъчно всеобхватно и прилаганото понастоящем инкриминиране на изпирането на пари не е достатъчно последователно, за да се води ефективна борба с изпирането на пари в целия Съюз, което води до пропуски в правоприлагането и пречки за сътрудничеството между компетентните органи в различните държави членки.
- (5) Определянето на престъпните дейности, които представляват престъпления, явяващи се първоначални спрямо изпирането на пари, следва да бъде достатъчно уеднаквено във всички държави членки. Държавите членки следва да включат редица престъпления в рамките на всяка от категориите, определени от FATF. Когато категории престъпления, като например тероризмът или престъпления в областта на околната среда, са определени в правото на Съюза, настоящата директива се позовава на това законодателство. Така се гарантира наказуемост в държавите членки на изпирането на облагите от финансирането на тероризма и трафика на екземпляри от дивата флора и фауна. В случаите, когато правото на Съюза позволява на държавите членки да предвидят други санкции, различни от наказателноправните санкции, настоящата директива не следва да задължава държавите членки да определят тези случаи като първоначални престъпления за целите на настоящата директива.
- (6) Данъчните престъпления, свързани с преки и непреки данъци, следва да бъдат включени в определението на престъпна дейност в съответствие с преработените препоръки на FATF. Определенията на данъчните престъпления в националното право могат да се различават, като се има предвид, че е възможно да има различия между отделните държави членки по отношение на това кои данъчни престъпления представляват престъпна дейност, наказуема със санкциите, посочени в настоящата директива. Въпреки това не се цели хармонизиране на определенията на данъчни престъпления в националното право на държавите членки.
- (7) Настоящата директива не следва да се прилага за изпирането на пари по отношение на имуществото, придобито от престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, които са обект на специални правила, предвидени в Директива 2017/XX/ЕС³. Съгласно член 325, параграф 2 от ДФЕС държавите членки приемат същите мерки за борба с измамата, засягаща финансовите интереси на Съюза, каквито предприемат за борба с измамата, засягаща собствените им финансови интереси.
- (8) Когато дейността по изпирането на пари не се ограничава до самото притежаване или използване, а включва също така прехвърляне или укриване и

² Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г., стр. 1);

³ Директива 2017/XX/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от xx 2017 г. за защита на финансовите интереси на Съюза по наказателноправен ред (ОВ L x, xx.xx.2017 г., стр. x).

прикриване на имущество чрез финансовата система и води до по-нататъшни вреди, различни от вече причинените от първоначалното престъпление, като например нарушаване на целостта на финансовата система, тази дейност следва да се наказва отделно. Държавите членки следва да гарантират, че това деяние е наказуемо и в случаите, когато е извършено от извършителя на престъпната дейност, чрез която е генерирано имуществото, предмет на изпиране на пари (т.нар. изпиране от страна на извършителите на първоначалното престъпление).

- (9) За да може инкриминирането на изпирането на пари да бъде ефективен инструмент за борба с организираната престъпност, не следва да е необходимо установяването на конкретните обстоятелства на престъплението, чрез което е генерирано имуществото, нито да се изисква предходно или едновременно осъждане за това престъпление. Наказателното преследване на изпирането на пари не следва да се възпрепятства само от факта, че първоначалното престъпление е извършено в друга държава членка или в трета държава, ако то е определено за престъпно деяние в тази държава членка или трета държава. Държавите членки могат да определят като условие първоначалното престъпление да бъде считано за престъпление в тяхното национално право, ако е било извършено на тяхна територия.
- (10) Настоящата директива има за цел да инкриминира изпирането на пари, когато е извършено умишлено. Умисълът и знанието могат да бъдат установени на базата на обективни фактически обстоятелства. Тъй като настоящата директива предвижда минимални правила, държавите членки са свободни да приемат или оставят в сила по-строги наказателни разпоредби за изпирането на пари. Държавите членки могат например да предвидят разпоредби, съгласно които изпирането на пари, което е извършено по непредпазливост или е резултат от груба небрежност, представлява престъпление.
- (11) С цел да се предотврати изпирането на пари в целия Съюз, държавите членки следва да установят минимални видове и размери на наказанията за извършване на престъпленията, уредени в настоящата директива. В случаите, когато престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета⁴, или когато извършителят е злоупотребил със служебното си положение, за да се даде възможност за изпиране на пари, държавите членки следва да предвидят утежняващи обстоятелства в съответствие с приложимите правила, предвидени в техните правни системи.
- (12) Предвид мобилността на извършителите на престъпления и на облагите, придобити чрез престъпна дейност, както и сложността на трансграничните разследвания, необходими за борбата с изпирането на пари, всички държави членки следва да установят своята компетентност, за да могат компетентните органи да разследват и преследват по съдебен ред подобни дейности. Следователно държавите членки следва да гарантират, че тяхната компетентност обхваща и случаи, когато престъплението е извършено посредством информационни и комуникационни технологии от тяхната територия, независимо дали тези технологии са установени на тяхна територия.

⁴

Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

- (13) Настоящата директива следва да замени някои разпоредби на Рамково решение 2001/500/ПВР⁵ по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива.
- (14) Доколкото целта на настоящата директива, а именно да предвиди ефективни, пропорционални и възпиращи наказателноправни санкции за изпирането на пари във всички държави членки, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а предвид мащаба и последиците на настоящата директива може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (14) [В съответствие с член 3 от Протокол (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство и Ирландия са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящата директива.
- (15) И/ИЛИ
- (16) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането и прилагането на настоящата директива и не са обвързани от нея, нито от нейното прилагане.]
- (17) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол (№ 22) относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане. Рамково решение 2001/500/ПВР⁶ продължава да бъде обвързващо за Дания и да се прилага спрямо нея,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1
Предмет и обхват

1. С настоящата директива се установяват минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкциите в областта на изпирането на пари.
2. Настоящата директива не се прилага за изпирането на пари по отношение на имуществото, придобито от престъпления, засягащи финансовите интереси на

⁵ Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г.).

⁶ Пак там.

Съюза, които са обект на специални правила, предвидени в Директива 2017/XX/ЕС.

Член 2 *Определения*

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

(1) „престъпна дейност“ означава всеки вид престъпно участие в извършването на следните престъпления:

- а) участие в организирана престъпна група и рекет, включително всяко от престъпленията, посочени в Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета;
- б) тероризъм, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2017/XX/ЕС⁷;
- в) трафик на хора и контрабанда на мигранти, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2011/36/ЕС⁸ и Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета⁹;
- г) сексуална експлоатация, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2011/93/ЕС¹⁰;
- д) незаконен трафик на наркотични вещества и психотропни субстанции, включително всяко от престъпленията, посочени в Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета¹¹;
- е) незаконен трафик на оръжия;
- ж) незаконен трафик на откраднати и други стоки;
- з) корупция, включително всяко от престъпленията, посочени в Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз¹² и в Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета¹³.

⁷ Директива 2017/XX/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от хх 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета относно борбата с тероризма (ОВ L х, хх.хх.2017 г., стр. х).

⁸ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

⁹ Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета от 28 ноември 2002 г. за укрепване на наказателноправната рамка за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой (ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 1).

¹⁰ Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1).

¹¹ Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици (ОВ L 335, 11.11.2004 г., стр. 8).

¹² Конвенция за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз.

¹³ Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54).

- и) измама, включително всяко от престъпленията, посочени в Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета¹⁴;
- й) подправяне на парични знаци, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2014/62/ЕС¹⁵;
- к) подправяне и пиратство на изделия;
- л) престъпления срещу околната среда, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2008/99/ЕО¹⁶ или в Директива 2009/123/ЕО¹⁷;
- м) убийство, тежка телесна повреда;
- н) отвлечане, противозаконно лишаване от свобода и вземане на заложници;
- о) грабеж или кражба;
- п) контрабанда (включително свързана с мита и акцизи и данъци);
- р) изнудване,
- с) подправяне на документи;
- т) пиратство;
- у) злоупотреба с вътрешна информация и манипулиране на пазара, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2014/57/ЕС¹⁸;
- ф) киберпрестъпност, включително всяко от престъпленията, посочени в Директива 2013/40/ЕС¹⁹;
- х) всички престъпления, включително данъчни престъпления по отношение на преки и косвени данъци, както са определени в националното право на държавите членки, които се наказват с лишаване от свобода или задържане с максимален срок от над една година, или по отношение на държави членки, в чиито правни системи има минимален праг за престъпленията — всички престъпления, наказуеми с лишаване от свобода или задържане за минимален срок от над шест месеца;

(2) „имущество“ означава всякакъв вид активи, веществени или невестествени, движими или недвижими, материални или нематериални, и юридически

¹⁴ Рамково решение на Съвета от 28 май 2001 г. относно борбата с измамата и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой (ОВ L 149, 2.6.2001 г., стр. 1).

¹⁵ Директива 2014/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно защитата по наказателноправен ред на еврото и на другите парични знаци срещу подправяне и за замяна на Рамково решение 2000/383/ПВР на Съвета (ОВ L 151, 21.5.2014 г., стр. 1)

¹⁶ Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 28).

¹⁷ Директива 2009/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за изменение на Директива 2005/35/ЕО относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 280, 27.10.2009 г., стр. 52).

¹⁸ Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно наказателноправните санкции за пазарна злоупотреба (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 179).

¹⁹ Директива 2013/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. относно атаките срещу информационните системи и за замяна на Рамково решение 2005/222/ПВР на Съвета (ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 8).

документи или инструменти във всякаква форма, включително електронна или цифрова, доказващи правото на собственост или други права върху такива активи;

- (3) „юридическо лице“ означава образувание, което има правосубектност съгласно приложимото право, с изключение на държави или публични органи, които упражняват държавна власт, и на публични международни организации.

Член 3

Престъпления по изпиране на пари

1. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че следните деяния се определят като наказуеми престъпления, когато са извършени умишлено:
 - а) преобразуването или прехвърлянето на имущество със знанието, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такава дейност, с цел да се избегнат правните последици от деянието на това лице;
 - б) укриването или прикриването на вида, източника, местонахождението, разположението или движението на имущество, правата по отношение на това имущество или собствеността върху него със знанието, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
 - в) придобиването, притежаването или използването на имущество със знанието в момента на получаване, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
2. За да може престъпление, посочено в параграф 1, да бъде наказуемо, не е необходимо да се установи:
 - а) предходно или едновременно осъждане за престъпната дейност, чрез която е генерирано имуществото;
 - б) самоличността на извършителя на престъпната дейност, чрез която е генерирано имуществото, или други обстоятелства, свързани с тази престъпна дейност;
 - в) дали престъпната дейност, чрез която е генерирано имуществото, е извършена на територията на друга държава членка или на трета държава, когато съответното деяние е престъпление съгласно националното законодателство на държавата членка или на третата държава, в която е извършено деянието, и би представлявало престъпление съгласно националното право на държавата членка, която изпълнява или прилага настоящия член, ако е било извършено там;
3. Престъпленията, посочени в параграф 1, букви а) и б), се прилагат също така и по отношение на лица, които са извършили или са участвали в престъпната дейност, от която е получено имуществото.

Член 4

Подбудителство, помагачество и опит за извършване на престъпление

Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че подбудителството, помагачеството и опитът за извършване на престъпление, посочено в член 3, са наказуеми.

Член 5

Наказания за физически лица

1. Всяка държава членка гарантира, че деянията, посочени в членове 3 и 4, са наказуеми с ефективни, пропорционални и възпиращи наказания.
2. Всяка държава членка гарантира, че престъпленията, посочени в член 3, се наказват с лишаване от свобода с максимален срок от най-малко четири години, поне в тежките случаи.

Член 6

Утежняващи обстоятелства

Държавите членки гарантират, че следните обстоятелства се считат за утежняващи обстоятелства във връзка с престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато:

- а) престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР²⁰; или
- б) извършителят има договорни отношения и отговорност по отношение на задължен субект или е задължен субект по смисъла на член 2 от Директива 2015/849/ЕС и е извършил престъплението при упражняване на професионалната си дейност.

Член 7

Отговорност на юридическите лица

1. Всяка държава членка гарантира, че юридическите лица могат да носят отговорност за всички престъпления, посочени в членове 3 и 4, извършени в тяхна полза от лице, действащо самостоятелно или като част от орган на юридическото лице и имащо ръководна позиция в структурата на юридическото лице, въз основа на:
 - а) пълномощие да представлява юридическото лице;
 - б) правомощие да взема решения от името на юридическото лице; или
 - в) правомощие да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.
2. Държавите членки също гарантират, че юридическо лице може да бъде подведено под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването в полза на

²⁰

Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).

това юридическо лице на някое от престъпленията, посочени в членове 3 и 4, от страна на негово подчинено лице.

3. Отговорността на юридическите лица съгласно параграфи 1 и 2 не изключва образуването на наказателни производства срещу физически лица, които подбуждат към извършване или са извършители или съучастници в някое от престъпленията, посочени в членове 3 и 4.

Член 8

Санкции за юридическите лица

Всяка държава членка гарантира, че юридическо лице, подведено под отговорност за престъпление по силата на член 6, се наказва с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, в това число наказателноправни или друг вид глоби, като могат да бъдат предвидени и други санкции, като:

- (1) лишаване на юридическото лице от правото да се ползва от публични облаги или помощи;
- (2) временно или постоянно лишаване на юридическото лице от правото да упражнява търговска дейност;
- (3) поставяне на юридическото лице под съдебен надзор;
- (4) съдебна ликвидация;
- (5) временно или постоянно закриване на обекти, използвани за извършване на престъплението.

Член 9

Компетентност

1. Всяка държава членка установява своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, когато:
 - а) престъплението е извършено изцяло или частично на нейна територия;
 - б) извършителят на престъплението е неин гражданин.
2. Дадена държава членка уведомява Комисията, когато реши да разшири компетентността си по отношение на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, извършени извън нейната територия, когато:
 - а) извършителят има обичайно местопребиваване на нейна територия;
 - б) престъплението е извършено в полза на юридическо лице, установено на нейната територия.

Член 10

Инструменти за разследване

Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че лицата, звената или службите, отговарящи за разследването или наказателното преследване на престъпленията, посочени в членове 3 и 4, разполагат с ефективни инструменти за разследване, като използваните в случаи, свързани с организираната престъпност или с други тежки престъпления.

Член 11

Замяна на някои разпоредби на Рамково решение 2001/500/ПВР

1. С настоящата директива се заменят член 1, буква б) и член 2 от Рамково решение 2001/500/ПВР по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки във връзка със сроковете за транспониране на посоченото рамково решение в националното право.
2. За държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на Рамково решение 2001/500/ПВР се считат за позовавания на настоящата директива.

Член 12

Транспониране

1. Държавите членки привеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазване на настоящата директива, не по-късно от [24 месеца след приемането ѝ]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 13

Докладване

До [24 месеца след крайния срок за изпълнение на настоящата директива] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива.

Член 14

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 15

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател